

Prognoza de toamnă a Comisiei Europene pentru România, update alte instituții

După un an 2022 peste așteptări, economia României va încetini, **potrivit estimărilor Comisiei Europene**, cu o creștere reală a PIB-ului de aproximativ 2% în următorii doi ani, ca urmare a unei inflații ridicate, a condițiilor financiare mai stricte și a consecințelor războiului din Ucraina. Șomajul se va situa în jurul valorii de 5-6%. Deficitul bugetar ESA va scădea treptat la 4,8% din PIB în 2024, determinat de o reducere a ponderii cheltuielilor curente, în principal pe fondul creșterii PIB-ului nominal. Raportul datorie/PIB va fi de 47,6% în 2024.

Principali indicatori prognozați de Comisia Europeană pentru România

Indicatori	2022	2023	2024
Creștere PIB (%)	5,8	1,8	2,2
Consum privat	6,7	1,1	1,6
Investiții	4,7	5,6	5,9
Inflație (% , medie anuală)	11,8	10,2	6,8
Șomaj (%)	5,4	5,8	5,4
Soldul bugetar ESA (% în PIB)	-6,5	-5,0	-4,8
Datoria publică (% în PIB)	47,9	47,3	47,6
Soldul contului curent (% în PIB)	-9,1	-8,8	-8,4

Sursa: Prognoza de toamnă a Comisiei Europene: nov 2022

Estimările recente ale principalelor instituții internaționale vizează, de asemenea, o decelerare a creșterii economice pentru România în anul următor, similar tendinței care se conturează la nivel mondial și european, după care va urma o accelerare susținută de investiții. Consumul privat va avansa moderat în 2023, în timp ce investițiile vor fi susținute de intrările de fonduri europene.

Prognoze ale instituțiilor internaționale

	2022	2023	2024
CNSP	4,6	2,8	4,8
Comisia Europeană	5,8	1,8	2,2
FMI	4,8	3,1	3,5*
Banca Mondială	4,6	3,2	3,9
Consensus (medie grup bancar)	5,6	2,1	–

Sursa: Comisia Europeană: nov 2022; FMI: oct 2022; *Creșterea se referă la anul 2027; Banca Mondială: oct 2022; Consensus Forecasts: nov 2022.

Ipoteze și tendințe în prognoza Comisiei Europene

Încetinire după o creștere economică ridicată

În prima jumătate a anului 2022 economia României s-a majorat cu 5,7% comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut. Consumul privat și investițiile au avansat peste așteptări pe măsură ce restricțiile cu privire la pandemie au fost ridicate, permițând cererii interne să se redreseze. În plus, o piață a muncii în revenire, cu majorări nominale consistente de salarii, a susținut venitul disponibil, la fel ca măsurile guvernamentale de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie.

Cu toate acestea, pentru a doua jumătate a anului 2022 și în perspectivă, consecințele războiului dintre Rusia și Ucraina, inflația ridicată, înăsprirea politicii monetare și controlul restrictiv al lichidității sunt estimate să încetinească creșterea PIB-ului real. Se preconizează că sectoare precum agricultura, industria extractivă și chimică vor fi în mod deosebit afectate.

Totuși, începând din anul 2023, ca urmare a intrărilor de fonduri UE, în special din Facilitatea de redresare și reziliență (FRR), se preconizează că formarea brută de capital fix va susține dinamica PIB-ului real.

Nu se așteaptă însă ca economia României să beneficieze de sprijin din partea sectorului extern. În anul 2022, cererea internă robustă a determinat creșterea deficitului de cont curent până la 9,1% din PIB. Ulterior, temperarea creșterii economice va susține o ajustare limitată, datorită unei cereri mai scăzute de importuri.

În ansamblu, se estimează că PIB-ul real va avansa cu 5,8% în 2022, 1,8% în 2023 și 2,2% în 2024. Riscurile la adresa previziunilor macroeconomice sunt determinate de întârzierile în implementarea PNRR și în consecință de temperarea creșterii investițiilor.

Piața muncii urmează în general tendința PIB-ului real

Pe parcursul anului 2022, rata șomajului a scăzut spre nivelurile anterioare pandemiei la 5,4% pe fondul creșterii economice robuste. În ciuda unei creșteri ușoare a ratei șomajului la 5,8% în 2023, piața forței de muncă va rămâne tensionată, susținând majorări importante ale salariilor nominale în sectorul privat. Începând din anul 2024 se așteaptă ca șomajul să parcurgă un traseu descendent, în concordanță cu evoluțiile economice.

Inflația va rămâne ridicată în 2023

Creșterea prețurilor la energie și la produsele alimentare la nivel internațional s-a extins și la componentele inflației de bază iar inflația va rămâne persistentă pe orizontul de prognoză. Întrucât schema de sprijin energetic ar trebui să expire în T3 2023, este posibil ca prețurile produselor energetice să avanseze ulterior. Per total, se prevede că IAPC va ajunge la media de 11,8% în 2022, 10,2% în 2023, după care va scădea la 6,8% în 2024.

Deficitul bugetar va beneficia de creșterea nominală a PIB-ului

Se estimează că deficitul bugetar ESA va scădea la 6,5% din PIB în 2022, comparativ cu 7,1% în 2021. Veniturile vor beneficia de creșterea semnificativă a PIB-ului nominal și de veniturile fiscale și nefiscale ridicate corelate cu creșterea prețurilor produselor energetice. În ceea ce privește cheltuielile, investițiile publice se așteaptă să fie mai mari decât în 2021, în timp ce cheltuielile de personal, cele cu asistența socială și cu achizițiile guvernamentale vor avansa mai lent decât PIB-ul nominal. Prognoza ține cont de măsurile de atenuare a impactului economic și social al prețurilor mari la energie adoptate în aprilie (tichete alimentare, subvenție pentru combustibil) și iulie (creșteri ale salariilor publice, plată unică către pensionari), de modificarea codului fiscal și de schema de compensare până în august 2023 pentru a face față creșterii prețurilor la energie (care este de așteptat să aibă un impact bugetar ușor pozitiv, excluzând măsurile de sprijin economic deja menționate). Impactul pozitiv asupra veniturilor, rezultat din creșterea PIB-ului nominal și din reforma administrației fiscale privind colectarea impozitelor cuprinsă în PNRR, va compensa parțial presiunile asupra deficitului datorate măsurilor de sprijin economic și social.

Deficitul este prognozat să se reducă la aproximativ 5,0% din PIB în anul 2023, în special pe seama cheltuielilor curente (urmare a încetării măsurilor economice și sociale implementate în 2022, aproximativ 0,5 p.p. din PIB) și prin efectul stabilizatorilor automați, deoarece se așteaptă ca avansul economic în termeni nominali să fie în continuare ridicat. Cheltuielile de capital vor crește într-un ritm susținut datorită implementării PRR și a altor investiții finanțate din fonduri naționale. În 2024, deficitul este prognozat să scadă la 4,8% din PIB.

Se estimează că datoria publică va scădea la 47,9% din PIB în 2022, 47,3% în 2023 și apoi va crește la 47,6% în 2024.

Riscurile la adresa previziunilor fiscale sunt înclinare către o ajustare negativă. Incertitudinea privind impactul net final al măsurilor cu privire la energie, creșterea mai scăzută a PIB-ului și ciclul electoral, cu alegeri în 2024, ar putea duce la deficite bugetare mai mari.

Prognoza de toamnă a COM pentru principalele economii partenere și învecinate

PIB, creștere reală, %	2022	2023	2024
Germania	1,6	-0,6	1,4
Franța	2,6	0,4	1,5
Italia	3,8	0,3	1,1
Polonia	4,0	0,7	2,6
Ungaria	5,5	0,1	2,6
Bulgaria	3,1	1,1	2,4
Zona Euro	3,2	0,3	1,5
UE27	3,3	0,3	1,6

Notă: În ceea ce privește creșterea economică estimată pentru anul 2023 România se clasează pe a 3-a poziție după Irlanda și Malta.

Estimarea evoluției PIB-ului real s-a bazat și pe corelația strânsă a activității economice cu celelalte state europene cu care România are schimburi comerciale. Mediul macroeconomic european vizează o încetinire abruptă a creșterii economice în principalele state europene pentru anul 2023, estimându-se chiar și o scădere în Germania.